

РЕЦЕНЗИЯ

От: *доц. д-р Мария Маринова Пенева*
катедра "Икономика на природните ресурси", УНСС, гр. София
3. Социални, стопански и правни науки, 3.8. Икономика,
"Икономика и управление (аграрна икономика и политика)"

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност в УНСС.*

Основание за представяне на рецензията: *участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1515 / 03.07.2020 на Ректора на УНСС.*

Автор на дисертационния труд: *Нол Красничи*

Тема на дисертационния труд: *Ефективност на подотраслите на селското стопанство в Косово: трайни насаждения, зеленчукопроизводство и животновъдство*

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра Икономика на природните ресурси* на УНСС по *професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (агробизнес, екоикономика)“*, съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС № 1900 / 18.07.2018. Обучението е осъществено в *свободна форма* през периода юли 2018 – юли 2020.

Нол Красничи завършва магистърска степен по специалност *„Развитие на селските райони и агробизнес“* във Факултета по икономика и социални науки в Университета Szent István, Унгария и бакалавърска специалност по *„Агробизнес“* във Факултета по земеделие и ветеринарна медицина в Университета в Прищина, Косово. Освен това той участва в няколко летни училища (две за докторанти: във Вроцлавския икономически университет, Полша (2019) и в Университета на Фоджа, Италия (2019) и едно за студенти в Унгария (2015) за Млади иновационни

брокери за Вишеградските страни 2) и в Международен семинар по стратегическо управление, организиран от Познанския технологичен университет, Полша (2015).

В момента той е ръководител на сектор „Образование“ и асистент във Факултета по природни науки в Университета в Пизрен „Ukshin Hoti“, както и член на работния екип на YPARD Косово. Кариерата му започва през 2012 г. в Министерство на земеделието, горите и развитието на селските райони на Косово, където е назначен за статистически анализатор в Департамента по икономически анализи и статистика на земеделието. След това е работил като аграр-икономист в Novus Consulting и по договори като национален анализатор на данни и експерт по управление към Организацията за прехрана и земеделие на Обединената нация (FAO) и като специалист по агро-преработка и диверсификация на селските райони, учител и преподавател в PANGEA Società Cooperativa Consortile.

Приложените справки за образователната и научната дейност на докторанта (участието му в научни проекти и научни форуми) подчертават неговата отдаденост на научните изследвания и постоянното му желание за усъвършенстване и разширяване на знанията и опита му в областта на икономиката и управлението на селското стопанство и селските райони. Той е изпълнил целите, задачите и сроковете, заложи в индивидуалния му план. Така на заседание на членовете на катедра Икономика на природните ресурси е взето решение за разкриване на процедура за защита на дисертацията му.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представената за рецензиране докторска дисертация е написана в обем от 126 стандартни машинописни страници, основен текст и включва списък с използваната литература и приложенията. Дисертацията съдържа също така 21 фигури и 29 таблици. Списъкът с използваната литература включва 57 източника (различни научни статии и доклади, книги, стратегически документи и др.), повечето от които са написани на чужд език (английски) и които са цитирани коректно.

Докторската дисертация следва стандартната структура за подобно научно изследване, състояща се от въведение, три глави и заключителна част с препоръки. Основният текст е добре написан, на високо научно ниво, балансиран и структуриран по глави.

Авторът е избрал да изследва проблема за икономическата ефективност на земеделските стопанства, специализирани в производството на трайни насаждения, зеленчукопроизводство и такива в

подсектори на животновъдството от селското стопанство на Косово. Значението на тази тема е изключително високо, както голяма е и сложността да бъде разработена, защото включва широко обсъжданите въпроси за икономическата ефективност, която позволява увеличаване на икономическата жизнеспособност и устойчивост на едно стопанство. Изследователският интерес към темата е широк, защото оценката на ефективността е полезен инструмент при диагностициране на икономическите проблеми на дадено стопанство и формулирането на ефективни и добре обосновани препоръки за бъдещото развитие.

Селскостопанският сектор в Косово играе важна роля в икономиката на страната, защото: осигурява на първо място храни и суровини, има своя принос към brutния вътрешен продукт на страната, допринася и за осигуряване на заетост и генериране на външнотърговски потоци. Икономическата ефективност е свързана с рационалното разпределение на ресурсите, за да се постигне желаното ниво на производство. Затова тя е важна за производителите, които се стремят към увеличение и максимизация на печалбата си, подобряване на производствените си решения и засилване на капацитета си за справяне с променящите се условия на околната среда и технологичния прогрес. По този начин, познаването на икономическата ефективност на различните бизнес структури в селското стопанство също осигурява основа за адаптиране и целенасочено формулиране на селскостопанската политика, едновременно отразяваща поведението на земеделските производители спрямо различни мерки, инструменти и стимули. Въпреки важността на посочения проблем за Косово съществуват ограничен брой проучвания и докторантът се стреми да запълни именно тази ниша. Следователно, темата на дисертацията е от голямо практико-приложно значение и за решенията за ефективно икономическо развитие на сектора и за резултатите, към които е насочена политиката, като повишаване на икономическите резултати на земеделските стопанства, конкурентоспособност и насърчаване на устойчиви икономически практики.

Актуалността на темата, както и научното ниво на дисертацията са безспорни, като се има предвид значението на предмета на изследване, изискванията към политиките и изискванията на заинтересованите страни. Дипломната работа предоставя разширено изследване на темата, използвайки оригинални данни от базата данни FADN, и може да допринесе и за бъдещото вземане на решения за развитие на селското стопанство на Косово, като допълнително разшири и подобри рамката за оценка във всички подсектори.

Заглавието на докторската дисертация е формулирано правилно и

съдържанието му съответства на поставената тема. Поставената цел „да се анализира ефективността и ефикасността на подсекторите на селското стопанство в Косово и да се оцени финансовото въздействие на националните мерки за ефективност на земеделието“ е формулирана правилно и съответства на темата, както и логично е в съответствие с хипотезите, че: „големите по размер стопанства имат положително развитие на ефективността“ и „специализираните стопанства за трайни насаждения са по-ефективни от зеленчукопроизводството и животновъдните“. Смятам, че изследователските въпроси, формулирани по различните научни задачи, са добре постигнати и подкрепят целта, следват логиката и последователността на текста и водят до реализиране на целта и приемане на поставените изследователски хипотези.

Докторантът е приложил подходящи методи за анализи и оценки в областта на измерването на ефективността в селското стопанство, базирани на FADN данни. Считаю това за удачно, като се вземат предвид специфичните характеристики на обекта на изследване, а именно различните избрани подсектори.

За постигане на целта на изследването е проучена основната част от специализираната научна литература на английски език, която авторът добре използва при обсъждане на същността и съдържанието на различните понятия като „ефективност“, „икономическа ефективност“, „производителност“, както и за определяне на методите (с акцент върху DEA анализа), приложими за този вид изследвания. Докторантът също така е използвал широк спектър от инструменти, за да илюстрира и обобщи литературата и събраните данни и информация. Полезно е и той правилно систематизира и обективно представя резултатите.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В първата част на дисертацията докторантът ни запознава с темата на дисертацията: значението на селскостопанския сектор в Косово и предизвикателствата, пред които са изправени понастоящем стопанствата, икономическото им развитие, обяснявайки причините за избора на темата, целите на тезата, изследователските въпроси и хипотезите. По този начин той показва запознатост и разбиране на съответните проблеми, политика и процеси.

Глава 1 (теоретични основи) представя изследването на текущите знания по основната тема, икономическата ефективност на бизнес структурите и методите за измерване на производителността и ефективността им. Следва описание на модел за анализ на ефективността, базиран на ресурсите, както и представяне на анализа с обхват на данни

(DEA), който аргументирано е избран за осъществяване на изследването. В тази светлина са представени неокласическата микроикономическа теория и концепции за производителност и ефективност. В дисертацията е представена и разширена дискусия относно приложението на метода в различни сектори.

Глава 2 (методология на изследване) е посветена на описанието на използваните материали и методи за събиране и анализи на данните. Представянето на създаването и поддържането на базата данни на FADN в Косово е подробно и показва добри познания на докторанта за метода на подбор на извадки и неговия дизайн и размер, целевата съвкупност и полето за наблюдение, обяснявайки специалните видове земеделски стопанства и съответствието им с общите типове, както и примерните и стандартните производствени коефициенти за земеделието на Косово.

Глава 3 (анализ) е фокусирана върху постигнатите резултати, използвайки методологията, описана в глава 2, позволяваща да се изследва ефективността на мерките на политиката, свързани с инвестиции в и извън стопанството, както и мощности за преработка. В тази връзка докторантът показва достатъчно знания и способност за ясно и критично мислене, а също така демонстрира способност за анализ и извличане на информацията.

В края на дисертацията са представени общи заключения от извършените изследвания и анализи, както и препоръки по мерки на политиката.

Целта и изследователските въпроси са изпълнени успешно и са отговорени в докторската дисертация.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Представеното изследване доказва, че докторантът има задълбочени познания за научната литература и научните постижения в изследваната област. Той също така е усвоил и прилага съответни изследователски методи и инструменти. По този начин той е реализирал и специфични научни и практически приноси, надлежно формулирани в автореферата.

Приносите от научна и практическа гледна точка приемам за коректно формулирани в автореферата и отразяващи постиженията в дисертацията. Приемам ги и им давам положителна оценка, подчертавайки следните научни и практико-приложни приноси.

Научни приноси

1) Докторантът успешно решава проблема с дефинирането и прилагането на концепцията за икономическата ефективност и определяне на термините „техническа ефективност”, „разпределителна ефективност”

и „икономическа ефективност”, като измерва ефективността и производителността и формулира конкретни препоръки.

2) Според мен трябва да се даде много добра оценка и да се обърне специално внимание на разработената методическа рамка за определяне и оценка на икономическата ефективност на земеделските стопанства, специализирани в отглеждането на трайни насаждения, зеленчукопроизводство и животновъдството, включваща икономически, финансов и стохастичен анализ на резултатите.

Практико-приложни приноси

1) Трябва да се даде много добра оценка и на организацията и провеждането на изследването, като се има предвид достъпът и наличието на информация, което е позволило докторантът успешно да оцени икономическата ефективност на стопанствата, специализирани в отглеждането на трайни насаждения, зеленчукопроизводството и животновъдството, използвайки модел, базиран върху стохастичен граничен анализ.

2) Авторът използва добре и получените резултатите. От една страна е направена оценка и анализ на основните фактори, влияещи върху производствените системи, а от друга са определени тенденциите в развитието на най-ефективните от стопанствата в трите споменати подсектора. Не на последно място важни са, по отношение на бъдещите препоръки и решаването на проблемите, ясно определените действия и мерки, предлагащи пътища за повишаване на ефективността на земеделските стопанства в шестте области: оптимален размер на изследваните земеделски стопанства, привличане на постоянни и сезонни работници, професионално обучение по аграрен мениджмънт и превръщане на селското стопанство в привлекателен сектор за младите, модернизация на земеделските стопанства, участие в организации на производители и засилване ролята на държавната подкрепа за земеделските стопанства.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторант Красничи представя 3 публикации във връзка с дисертацията, които са пряко свързани с темата ѝ и отразяват основни части от нея. За преглед са представени: една статия (в научното списание *Journal of Agribusiness and Rural Development*) и две публикации като съавтор (в съавторство с други изследователи и негов ръководител), издадени в научни списания (*Journal Economic and Regional Studies* и *A Mediterranean Journal of Economics, Agriculture and Environment*). Публикациите са направени през 2020 г. и считам, че са публикувани в

престижни списания, които напълно отговарят на количествените и качествени изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор“. Преобладаващият брой съвместни публикации и работата на докторанта по проекти са добър пример за качествата му и способността да реализира съвместни дейности и да работи в екип.

6. Оценка на автореферата

Представеният към дисертацията автореферат обективно отразява структурата и съдържанието ѝ. Състои се от текст в обем от 50 страници и включва общите характеристики на дисертацията, нейната структура и съдържание. Представя се накратко разработката, като специално внимание е отделено на постигнатите теоретико-методологични и емпирични резултати. Приложена е също така справка за основните научни и практико-приложни приноси, постигнати в работата на докторанта, както и списък с литература, ползвана в автореферата.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Представената ми за рецензиране дисертация има своите постижения и критичните забележки, споменати по-долу, не намаляват качествата на направеното. Считам, че бележките трябва да се разглеждат от докторанта повече като препоръки за бъдещата му работа. Всъщност това е и моята основна препоръка: той вече е придобил знания и умения да научни инструменти за анализ, както и доказва, че може да организира и провежда научно изследване, затова би било добре да продължи изследванията си по темата, което е и от значение за бъдещото развитие на сектора и предизвикателствата, пред които сме изправени. В този смисъл бих препоръчал Нол Красничи да изразява позицията си по-ясно и категорично, тъй като в момента в текста са представени постиженията на други учени и липсва критичният поглед върху основните разгледани концепции и тези, възприети при разработването на дисертацията.

За правилното изпълнение на всяка изследователска задача е необходимо да се посочат и ограниченията, в рамките на които е проведено изследването, което е следващата ми препоръка отново за бъдещата работа на автора.

Имам два въпроса, които бих искал да задам на докторанта и по които ще се радвам да чуя неговото мнение по време на защитата на дисертацията, а именно:

1) Според него, какви са предизвикателствата пред земеделските стопани от различните подсектори на селското стопанство за въвеждане и

използване на различни иновации и нови технологии, които той самият предлага в заключителната част?

2) Какво би добавил в заключението и препоръките си, ако трябваше днес да ги формулира, имайки предвид настоящата ситуация в условията на т.нар. криза Covid-19?

8. Заключение

Въз основа на научените и приложените, от докторанта, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на УНСС за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на **Нол Красничи** образователната и научна степен “**доктор**” по научната специалност “Икономика и управление (агробизнес, екоикономика)”

Дата: 28.08.2020г.
гр. София

РЕЦЕНЗЕНТ:
(доц. д-р Мария Пенева)

R E V I E W

From: *Assoc. Prof. Dr. Mariya Marinova Peneva*
Department of Natural Resources Economics, UNWE, Sofia
3. Social, Economic and Legal Sciences, 3.8. Economics, "Economics and Management (Agricultural Economics and Policy)"

Re: PhD thesis for obtaining the educational and scientific degree "**Doctor**" in the Higher education field: 3. Social, economic and legal sciences, Professional field: 3.8. Economics, Scientific specialisation: "Economics and Management (Agribusiness, Eco-Economics)" in UNWE.

The review is *based* on the: participation in the scientific jury for the PhD thesis defence as a member according to the order № 1561 / 13.07.2020 of the Rector of UNWE.

Author of the PhD thesis: *Nol Krasniqi*

Topic of the PhD thesis: *The Efficiency of Subsectors in Agriculture of Kosovo: Specialized in Field Crops, Mixed Crops and Livestock*

1. Brief introduction of the PhD candidate

The candidate was a PhD student in the Department of Economics of Natural Resources, UNWE, Sofia, Bulgaria in the Higher education field: 3. Social, economic and legal sciences, Professional field: 3.8. Economics, Scientific specialisation: "Economics and Management (Agribusiness, Eco-Economics)" according to the order № 1900 / 18.07.2018 of the Vice-Rector for Scientific Research Activity. The study was completed as independent (free, paid) form of training in the period of July 2018 – July 2020.

Nol Krasniqi graduated Master degree in specialty of Rural Development and Agribusiness in the Faculty of Economics and Social Sciences in Szent István University, Hungary and Bachelor degree in specialty of Agri-business in Faculty of Agriculture and Veterinary in University of Prishtina, Kosovo. Additionally he participated in the summer schools (two for PhD students: in the Wroclaw University of Economics, Poland (2019) and in the University of

Foggia, Italy (2019) and one for students in Hungary (2015) for Young Innovation Brokers for Visegrad Countries 2) and in the International Workshop on Strategic Management organized by the Poznan University of Technology, Poland (2015).

Currently he is a head for Educational Affairs and teaching assistant at Faculty of Life and Environmental Sciences in the University of Pizren “Ukshin Hoti” as well as a member of the YPARD Kosovo working team. His career started in 2012 in the Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development of Kosovo where he was appointed as an analyst of agricultural statistics at the Department of Economic Analysis and Agriculture Statistics. Next he had worked as an agricultural economist at Novus Consulting and on a part-time contracts as national data analyst and management expert at Food and Agriculture Organization of the United Nation (FAO) and as an agro-processing and rural diversification specialist, trainer & lecturer in the P.A.N.G.E.A. Società Cooperativa Consortile.

The attached references for the educational and scientific activity of the PhD student (participation in scientific projects and scientific forums) emphasize his dedication to the research and constant willingness for improvement and further extension of his knowledge and experience in the field of agricultural economics and management. He has fulfilled the goals, tasks and deadlines, set in his individual working plan. Thus, according to the committee of the Department of Economics of Natural Resources he was awarded to defend his dissertation.

2. General characteristics of the PhD thesis

The reviewed PhD thesis is written in 126 standard pages, main text including a reference list and annexes. The dissertation contains also 21 figures and 29 tables. The reference list comprises 57 different sources (scientific articles and reports, books, strategic documents, etc.), most of which are written in a foreign language (English) and which are cited correctly.

The PhD thesis has the standard structure for such a scientific study consisting of an introduction, three chapters and a conclusions and recommendations part. The main text is well written, at high scientific level, balanced and structured by chapters.

The author has chosen to explore the economic efficiency of farms specialized in field crops, mixed crops and livestock subsectors in agriculture of Kosovo. The importance of this topic is equal to its complexity, involving broadly discussed questions of the economic efficiency, which ensures the economic viability and sustainability of a farm. The research interest is broad as assessment of the efficiency is a useful tool to diagnose a farm's economic

problems and build productive recommendations for the future development.

Agriculture sector in Kosovo plays an important role in country's economy including: the provision of food, contribution to the gross domestic product, provision of employment, provision of raw materials, and generation of foreign trade flows. The economic efficiency relates to the rational input allocation in order to achieve a desired output level, which is important for the producers trying to maximize their profit, to better their production decisions, and to strengthen their capacity to face changing environmental conditions and technological progress. Thus, the knowledge of the economic efficiency of different businesses in the agriculture provides also a background for tailored agricultural policy design accounting for the farmer's responses to different measures, instruments and incentives. In spite of its importance, limited amount of studies exists for Kosovo and the PhD candidate seeks to fill this gap. Therefore, the subject of the thesis is of great importance for practical questions and solution of the efficient economic development of the sector and effective policy results as enhancing farms' economic performance, competitiveness and encouraging sustainable economic practices.

The novelty as well as scientific level of the thesis is good, considering the importance of the research subject, policy requirements and stakeholders' demands. The thesis provides an extended study of the topic using original data from FADN and can contribute also in the future decision-making in Kosovo agriculture by further extending and enhancing the framework to all the subsectors.

The title of the PhD thesis is formulated correctly, and the content corresponds to it. The set goal "to analyze the efficiency and the performance of subsectors of agriculture in Kosovo and to assess the financial impact of national measures towards farm efficiency" is formulated correctly and it covers the thesis topic as well as it is logically consistent with the hypotheses that: "large farm sizes have a positive impact on efficiency" and "specialized field crops farms are more efficient than mixed crops and livestock". I consider that the research questions formulated under different scientific tasks, are well achieved and support the goal, follow the logic and consistency of the text and lead to the realization of the goal and the acceptance of the set research hypothesis.

The PhD student has applied appropriate methods for analyses and evaluation in the field of measuring efficiency in agriculture, based on FADN data, which is appropriate to take into account the specific characteristics of the object of study, namely the different subsectors chosen.

To achieve the purpose of the study main part of the specialized scientific literature in English has been studied which is useful for the discussion of the

essence and content of the different concepts such as “efficiency”, “economic efficiency”, “productivity” as well as to define the methods (with emphasis on the DEA analysis) applicable for this kind of research. The PhD student has also used a wide range of tools to illustrate and summarize the literature and collected data. It is useful and he correctly systematized and objectively presented the results.

3. Assessment of the scientific and applied results achieved

In the first part the PhD candidate introduces reader to the dissertation topic: the importance of agriculture sector in Kosovo and the challenges currently faced in their economic development explaining the reasons for the choice of the topic, objectives of the thesis, research questions and hypotheses. Thus, he showed familiarity with, and understanding of, the relevant problems, policy and processes.

Chapter 1 (Theoretical Background) presents the study on the current knowledge in regard to the main topic, the economic efficiency of company and the measurement methods of company’s productivity and performance, followed by the description of input-oriented efficiency model and the Data Envelopment Analysis (DEA) which is chosen for the research. Neo-classical microeconomic theory and concepts of productivity and efficiency in this light are presented. Extended discussion on the method application in different sectors but at the level of the study is done in the thesis.

Chapter 2 (Methodology of Research) is dedicated to the description of the used materials and methods for data collection and analyses. The presentation of the FADN database creation and maintenance in Kosovo is detailed and shows PhD candidate good knowledge about the method of sample selection and its design and size, the target population and field of observation, explaining the special types of agricultural holdings and their correspondence to general types, as well as the sample and standard output coefficients for Kosovo agriculture.

Chapter 3 (Analysis) is focused on the results achieved using the methodology described in chapter 2 examining the effectiveness of policy measures related to on- and off-farm investments, and processing facilities. In this regard he did display sufficient knowledge and a capacity for clear thinking and he also demonstrated an ability for analysis and design.

At the end of the thesis general conclusions of the performed research and analyses are presented as well as recommendations per measures are advocated.

The aim and the research questions have been successfully fulfilled and answered in the PhD thesis.

4. Assessment of the scientific and applied contributions

The presented research proves that the PhD student has profound knowledge about the scientific literature and scientific achievements in the studied field. He also has mastered and applied relevant research methods and tools. Thus, the PhD candidate achieved specific scientific and practical contributions, duly formulated in the autoreferat.

The contributions from scientific and practical point of view are correctly formulated in the autoreferat and correctly reflect the achievements in the PhD thesis. I accept them and give them a positive assessment, highlighting the following scientific and applied practical contributions.

Scientific contributions

1) The PhD student successfully solved the problem to define and apply the concept of economic efficiency and to specify the terms “technical efficiency”, “allocative efficiency” and “economic efficiency”, which allows him to measure the efficiency and productivity and to formulate concrete recommendations.

2) In my opinion, a very good assessment and special attention should be given to the developed methodological framework for determining and evaluating the economic efficiency of agricultural holdings specializing in field crops, mixed crops and livestock production encompassing economic, financial and stochastic performance analysis.

Applied practical contributions

1) Very good assessment should be given to the organization and conduct of the research having in mind the access and availability of the information which allowed him to assess the economic efficiency of farms specializing in field crops, mixed crops and livestock production using a model based on stochastic boundary analysis.

2) The author makes good use of the results. On the first place he evaluated and analysed the main factors influencing the production systems and on the second place he identified the trends in the development of the most efficient of the farms in the three mentioned sub-sectors. Last but not least, in regard to the future recommendations and problems solving, new actions and measures are clearly defined proposing pathways to increase the efficiency of agricultural holdings in the six areas: determining the optimal size of the surveyed agricultural holdings, attracting permanent and seasonal labour, professional training in farm management and turning agriculture into an attractive sector for young managers, modernization of agricultural holdings, participation in producer organizations and strengthening the role of state support for agricultural holdings.

5. Assessment of the published articles

The PhD candidate Krasniqi presented 3 publications in relation to the thesis, which are directly related to the topic of the dissertation and reflect the main parts of it. For review are submitted: one article (in the scientific journal Journal of Agribusiness and Rural Development) and two publications as a co-author (co-authored with other researcher and his supervisor) issued in scientific journals (Journal Economic and Regional Studies and A Mediterranean Journal of Economics, Agriculture and Environment). The publications are made in 2020, and I consider that they are published in prestigious journals, which fully meet the quantitative and qualitative requirements for acquiring the educational and scientific degree "Doctor". The predominant number of joint publications and the work of the doctoral student on projects are a good example of his ability and capacity to implement joint activities and to work in a team.

6. Assessment of the autoreferat

The presented autoreferat objectively reflects the structure and content of the PhD thesis. It is presented in text of 50 pages and includes the general characteristics of the dissertation, its structure and content. A short exposition of the dissertation is presented, emphasizing the achieved theoretical-methodological and empirical results. Attached is presented also a reference for the main scientific and applied practical contributions achieved in the PhD student work, as well as a list of references.

7. Critical notes and questions

The reviewed thesis has its merits and the critical remarks mentioned below do not decrease the qualities of the study. Even the notes should be considered by the PhD candidate more as recommendations for his future work. Actually, this is my main recommendation to him: he has already gained knowledge and learned to use scientific tools for analysis as well as he proves that can organize and perform scientific study and it would be good to continue his research on the topic, because it is important and it will be from crucial importance for the future development of the sector and the challenges we face. In this sense, I would recommend Nol Krasniqi to express his position more clearly and categorically, as at the moment the text presents the achievements by other scientists and it lacks the critical view of the main concepts considered and those adopted in the development of the PhD thesis.

For the correct performance of each research task it is necessary to indicate the limitations within which the research was conducted, which is my

next recommendation again for the future work of the author.

I have two questions that I would like to ask the PhD student and on which I will be happy to hear his opinion during the PhD thesis defence, namely:

1) According to him, what are the challenges for farmers from the different subsectors of agriculture to introduce and utilise the benefits of innovations and new technologies he proposed to be implemented?

2) What would be the conclusion and recommendations presented by the doctoral student if he take into consideration the current situation under the Covid-19 crisis?

8. Conclusion

Based on the different research methods learned and applied by the PhD student, the correctly performed field studies, the final conclusions and recommendations, I believe that the presented thesis meets the requirements of Bulgarian national law and the Regulations of the UNWE for its application, which gives me reason to evaluate it **POSITIVE**.

I feel confident to propose to the highly esteemed Scientific Jury also to vote positively and to award **Nol Krasniqi** the educational and scientific degree "**Doctor**" in the scientific specialty "Economics and Management (Agribusiness, Eco-Economics)".

Date: 28.08.2020г.

Sofia

Reviewer:

(Assoc. Prof. Dr. Mariya Peneva)